

Valprogram Liberalerna Falun 2019

Liberalism

Vi vill att varje människa ska kunna bli sitt bästa jag. För att det ska vara möjligt behövs både fritt företagande och skattebetald välfärd. Varje människa ska få sträva efter sina mål utan att hindras av olika former av förtryck. Frihet är t ex att kunna vända på sig när man vill med hjälp av personlig assistans, förverkliga en affärsidé eller att välja fritidsintressen, kläder och åsikter efter eget huvud.

Förskola

Förskolebarn ska få utvecklas och få det stöd de behöver, allt från en tröstande kram till lekfull pedagogik. Förskolan står inför en snabb utbyggnad i Falun då antalet barn ökar. Att anställa tillräckligt med kompetent personal och bygga nya förskolor har hög prioritet. Om det råder brist på förskolepedagoger kan fler barnskötare vara en lösning för att få god personaltäthet. Verksamheten ska ledas av förskolepedagoger. Vi strävar efter ett snitt på minst 6 barn per vuxen heltidsanställd.

Falun har länge haft ganska stora barngrupper. Vi vill att det ska finnas ett tak på 18 barn per avdelning (på sikt kan ambitionen höjas). Men vi anser att förskolechef ska kunna besluta om tillfälliga undantag när det gäller syskonförtur. Ur ett barnperspektiv är det bra om syskon kan gå på samma förskola och inte behöver skolas in flera gånger vid byta av förskola.

Skilj på avdelning och grupper! För att barnen ska känna sig trygga finns möjlighet att under dagen dela upp barnen i mindre grupper. Förskolan går att organisera på olika sätt, t ex kan barnen på en avdelning delas upp i mindre grupper under dagens aktiviteter så att barnen känner tryggheten i en mindre grupp. Personaltäthet är en viktig faktor. Vi måste lite på personalen. Alltför stela riktlinjer kan ge intryck av politisk handlingskraft men det drabbar i slutändan barnen.

Skola

Skolan är en av våra viktigaste frågor, där kan vi ge förutsättningar för varje elev att utveckla kunskaper och få makt över sitt liv. Vi säger nej till lärarlösa lektioner. Vi vill snabbt genomföra Liberalernas förslag om att ha en ordentlig vikariepool med lärare så att inte klassrummen står tomma när en lärare blir sjuk eller vabbar. Det är inte ok med inställda lektioner. Eleverna får inte den undervisning de enligt skollagen har rätt till. Beslut om vikariepool finns sedan oktober 2016 i fullmäktige men det är ännu inte verkställt av den förra rödgröna majoriteten. Nu är det dags!

Lärare måste få vara lärare och inte lösa en mängd uppgifter som inte har med undervisning att göra. Liberalerna vill att verksamheterna ser över skolans organisation och rutiner för att minska lärares arbetsbelastning och effektivisera. Vi vill ha arbetsro i klassrummen och mobilfria lektioner. Barn är olika. Vi Liberaler anser att skolan skall utformas så att alla barn skall kunna utvecklas till sin fulla förmåga. Därför vill vi ha individanpassad undervisning i mindre grupper för alla elever som riskerar att halka efter i ett eller flera ämnen. Detta ska ske samtidigt som eleven går i en "vanlig klass".

Inom vuxenundervisningen är vi kritiska till den prismodell som finns nu i Falun där ersättning till privata anordnare minskas med 35-50 % beroende på om underkänt betyg, dvs om betyget F sätts. Det leder till betygsinflation och sänker kvalitén. Skolforskningen pekar på att en rad problem med betygsinflation och bristande likvärdighet. Att koppla betygssättning som är myndighetsutövning till företags lönsamhet är att "elda på" betygsinflationen. Vi vill ha extern rättning av nationella prov inom vuxenundervisningen för att säkra kvalitén.

Inom grundskola och gymnasium vill vi ha samarbete mellan olika huvudmän när nationella prov rättas för att få mer likvärdig betygssättning.

Falu kommun har idag över 50 hemmasittande barn som inte är i skolan - vilket motsvarar 2 hela skolklasser. Vi vill att arbetet med modellen "Tillsammans för varje barn" där rektorn har en central roll påskyndas. Vi kan även tänka oss att på prov anställa elevcoacher/läroassistenter som har kontakt med elever och föräldrar och snabbt reagerar vid frånvaro.

Äldreomsorg

De sista åren i livet är lika viktiga som de första. Vi står inför en utmaning med allt fler äldre samtidigt som de som är i arbetsför ålder minskar. Falun behöver fler äldreboenden. Det har hög prioritet. Ett äldreboende planeras i Britsarvet med 60 platser. Äldreboendet Lustigknopp och korttidsboendet Lunden behövs tillsvidare (planer finns på att ta bort dessa boenden). Vi måste arbeta på att snabbt ta emot patienter från sjukvården så att dessa inte blir liggande i sjukhuskorridorer i väntan på äldreomsorg.

Det är viktigt att ordna den "Träffpunkt" för äldre på Kulturhuset tio14. Beslut finns men det gäller att genomföra beslutet. Det här beslutet har dragit ut på tiden.

Socialtjänst

Socialtjänsten har haft stora underskott under senare år. Ett arbete har pågått för att ta reda på vad det beror på. Det kan vara så att socialförvaltningen behöver större resurser. Men vi måste även förbättra det förebyggande arbetet och hjälpa människor i ett tidigt skede. Där har skolan men även olika organisationer inom idrott och kultur en viktig roll.

Ett sådant exempel är stöd till familjer med hemmasittande barn där en tidig insats med t ex

hembesök och kuratorstöd kan hjälpa. Skola, socialtjänsten och Region Dalarna skulle kunna öka samordningen avsevärt - oavsett var skattepengen kommer från så är det hemmasittaren som ska sättas i fokus - inte varifrån man får betalt (se avsnitt skola "Tillsammans för varje barn").

Boende

Vi vill ha ett blandat boende med småhus och lägenheter med olika ägarformer och olika standarder. Stora områden med enformig boendestruktur bör undvikas. Kopparstaden, som kommunägd bolag, skall gå med skälig vinst för att långsiktigt trygga ekonomin och ha som affärsidé att erbjuda prisvärda lägenheter på många områden inom kommunen som även människor med medelhög och låg inkomst har råd med. Vi vill undvika ytterligare utförsäljning av Kopparstadens lägenheter för att finansiera byggandet av nya bostäder.

Kultur och fritid

Kultur, fysisk rörelse och idrott är viktigt i Falun. Vi människor har både kropp och själ. Vi vill inleda en medborgardialog runt fritidsverksamheten för att utveckla den. Kan den bli mer flexibel och möta ungdomar där de befinner sig?

Bidrag till ideella föreningar behöver ses över, samordnas och följas upp bättre. Bidragen ska stötta ideell verksamhet och fokusera på aktiviteter. Det handlar om folkhälsa, motverka sociala klyftor och möjligheten att uppleva kultur (dans, konst, film etc). Barn och ungdomar är en viktig målgrupp.

Olika typer av bidrag bör samordnas via en hemsida så att det blir enkelt att söka bidrag på lika villkor. Bidragsgivningen ska vara transparent och bygga på principen att alla ideella föreningar på lika villkor ska kunna söka bidrag.

Liberalerna vill höja stödet till ideella föreningar inom kultur (ca 700 000 kr idag) och det lokala aktivitetsstödet med minst 1,25 miljoner kronor.

Just nu planeras en ny simhall och där gäller det att ha en god dialog så att simhallen får en god utformning och att kostnaderna hålls inom budget.

Vi ser positivt på att Kristinehallen byggs ut så att Dalarna får en bra konserthall och goda repetitionslokaler som kan hyras av Region Dalarna.

Biblioteken har en viktig roll för att stimulera läsning och berättelse.

Vi behöver se över organisationen inom idrottsområdet där rollfördelningen mellan Kultur och fritidsförvaltningen och Lufab är oklar. Vi tror att runt 4-5 miljoner kronor går att effektivisera.

Pengar som kan gå till kultur och idrott istället för organisation.

Integration

Utan språk ingen integration. Vi vill satsa på SFI och Komvux med hög kvalitet och är kritiska till dagens modell (se skola). Vi vill att nyanlända efter behov ska kunna läsa svenska, praktisera och få arbeta. Vi måste även aktivt kämpa för jämlikhet och rättvisa så att det som kallas för

hederskultur ifrågasätts.

Föreningslivet måste få högre stöttning - frivilligkrafter måste uppmärksammas. Idrott är en utmärkt integrationsplats utan att man i många fall ens behöver kunna språket.

Hållbar kommun - ekonomi

Det är viktigt att kommunen har god ekonomi för att på sikt säkra välfärden. Liberalerna vill även ha återkommande översyner av kommunens organisation så att resurserna sätts in där de gör störst nytta.

Hållbar kommun miljö

Minskat biologisk mångfald är ett av de allra största miljöproblem. Kommunen har ett stort inflytande över markanvändningen. Vi liberaler vill ta stor hänsyn till bevarandet av värdefulla biotop under planarbeten. Även fortsättningsvis skall minst ett – gärna flera – värdefulla områden formellt skyddas.

Vi vill även att kommunen fortsätter arbetet med att minska koldioxidutsläppen genom att använda modern teknik som utbyggd fjärrvärme, olika typer av eldrivna fordon och upphandlingar med låg effekt på klimatet.

Vi vill använda morötter - inte piskor för en klimatsmart framtid - NU!

Öppenhet - ordning och reda - behandla alla lika

Inom alla organisationer kan det bli så att ogenomtänkta rutiner, utredningar som är partsinlagor, vänskapskorruption eller ogenomtänkta beslut leder till felsatsningar och att skattepengar rinner iväg åt fel håll. Vi Liberaler tar detta på allvar och har flera gånger ifrågasatt kommunalt drivna datahallar, bidrag som inte ges på lika villkor eller att kommunala tjänster inte annonseras ut. Vi är för granskning, öppenhet och transparens. Det motverkar vänskapskorruption och dåliga rutiner. Vi spekulerar inte med skattebetalarnas pengar.

Trafik i centrum och parkeringar

Vi vill att Falun ska vara en stad där människor kan välja mellan olika sätt att ta sig fram - gå, cykla, åka kollektivt eller ta bilen. Våra behov är olika och människor måste få välja. Samtidigt måste vi undvika att det uppstår buller och föroreningar nära bostäder. Vi vill värna möjligheten i detaljplan att ha 4 körfält och cykelväg vid södra centrum. Bilköer är inte bara ett irriterande moment, även busstrafiken och framför allt blåljustrafiken hindras i sin framkomlighet, särskild vid olycka inom området. Vi utgår från människor inte något speciellt trafikslag. Oskyddade trafikanter ska visas extra hänsyn.

Vi har drivit på och fortsätter att driva på för att inrätta ett parkeringsledningssystem som i realtid visar var lediga parkeringsplatser finns, bland annat genom minutvis uppdaterade vägvisare på strategiska ställen.

Trygghet

Hannah sitter på bussen hem till Falun efter ett sent jobbskift i Borlänge. Bussen svänger in mot Knutpunkten och passagerarna kliver av bussen. Hon kliver av och nickar igenkännande åt ordningsvakterna som pratar med andra resenärer. För ett par år sedan hade Hannah valt bilen på grund av upplevd otrygghet. Upplevd otrygghet är lika verklig som faktisk otrygghet.

Liberalerna Falun driver frågan om kommunala trygghetsvakter i avvaktan på fler närpolisier inom Polismyndigheten.

Näringsliv

De kommunala bolagen skall ge en skälig avkastning och skall drivas med låg risktagande och med nytta för faluborna som främsta mål. Affärer som ligger långt ifrån de kommunala kärnuppgifter skall skötas av det privata näringslivet.

Vi vill ha ett levande centrum som fungerar som en mötesplats med restauranger, affärer, kulturhus, nöjesliv och allt som bidrar till trivsel. Den kommunala planeringen måste bidra till detta.

Kommunen ska inte syssla med marknadsföring åt privata bolag - Fairtrade City är en certifiering som ska handla om etisk märkning och information av detta enligt det beslutsunderlag som presenterats för kommunfullmäktige. I själva verket handlar det om att kommunen ska marknadsföra de produkter som är Fairtrademärkta - inte rättvisemärkta - där det finns åtskilliga fler märkningar.

Liberalerna i Falun vill att Falu kommun lägger ner Fairtrade City, inga mer skattemedel skall användas för marknadsföring av Fairtrade Sverige AB.

Hela Falu kommun ska leva

Vi vill göra det möjligt att leva ett gott liv på landsbygden. Runt de större tätorterna på landsbygden som Bjursås, Grycksbo, Sågmyra, Svärdsjö, Enviken, Sundborn och Linghed bör förskolor, skolor, räddningstjänst, äldreomsorg och annan kommunal service finnas tillgänglig i största möjliga utsträckning. Bredband och digitala lösningar underlättar livet på landsbygden.

Liberalerna Falun

Svante Parsjö Tegnér, gruppleddare